

Ida-Virumaa tulevikupilt: kiirendus sirgel või pööre kurvi?

**Ida-Viru maakonna arengustrateegia aastateks
2019-2030+**

**Rivo Noorkõiv
rivo@geomedia.ee**

19.03.2021

Ida-Viru maakonna arengustrateegia aastateks 2019-2030+ uuendamine

- Ida-Viru õiglase üleminek- Ida-Virumaa õiglase ülemineku põhijooned.
- Ida-Viru olukorra analüütilise osa ajakohastus;
- Ida-Viru õiglase ülemineku tegevused: maakonna äriplaani investeringute kaasamiseks ja ettevõtluse arendamiseks (Plaan B);
- kava maakonnas tekkivate süsinikuheitmete kasutamiseks (Plaan C);
- maakonna roheplaani taastuvenergia, ring-, bio- ja sinimajanduse arenguks (Plaan G);
- maakonna haridusplaan (Plaan E).

Visiooniga laotakse vundament

Määratleda probleemid ja nende lahendamise vajadust tunnistada

- surve kasvuhoonegaaside intensiivse majanduse ümberkorraldamiseks, samas riigis puudub selgus põlevkivitööstuse ümberkorraldamiseks;
- elanikkonna vähenemine ja vananemine;
- vana majanduse kultuur ja sotsiaalne jäikus;
- maakonna madal maine ja perifeersus Eesti avalikkuses;
- keeleruumi barjäärid lõimumiseks ühiskonda
- erakapitali investeerimispeelgus

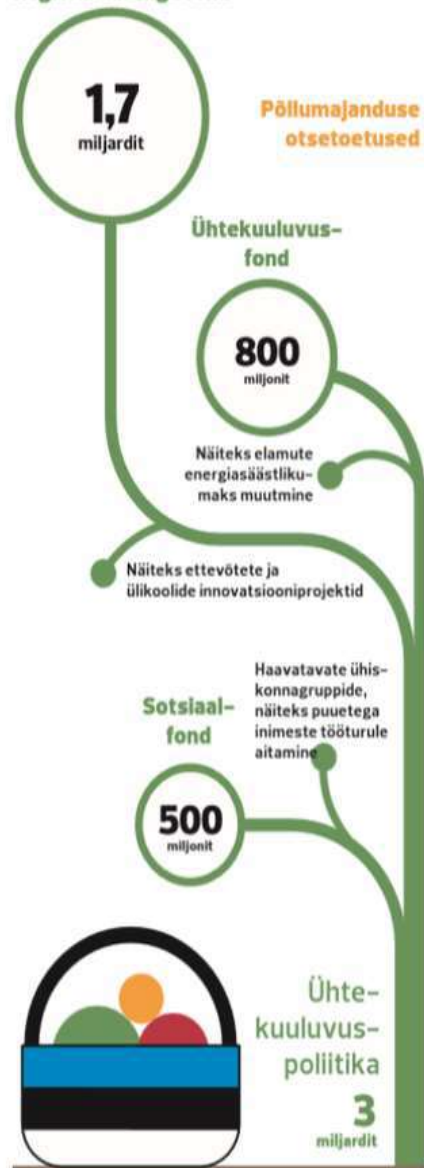
Millega Ida-Viru visiooni seadmisel veel peame arvestama

- EL kliimapoliitika mõjukuse kasv ja ümberkorralduste suur sõltuvus EL poliitkast ja riiklikest toetustest
- Teatud ärivaldkonnad on kriisis, rahvusvaheliste turgude ümberjaotumine sõltuvalt riikide poliitikast. NB! Piirinaabri Venemaa käitumine?
- Vajadus kohandada kehtivad eeskirjad (näit e-kaubandus) uut liiki majandusriskidega, suurtel riikidel suurem mõjuvõimekus.
- Hirm heaolu kaotuse ees, COVID-19 kriis süvendab tõenäoliselt sotsiaalset ebavõrdsust. Majanduse elavdamisel on oluline tagada saadavate hüvede tasakaalustatud jaotamine, et tagada suurem sotsiaalne õiglus ja nõudluse stabiliseerumine.
- Laenud tagasimaksete kindlustamiseks tõenäoliselt maksukoormuse kasv

*ESPON's Vision for Europe 2050.
ET2050 – Territorial Scenarios and
Visions for Europe. Final Report.
Making Europe Open and Polycentric.
EU. 2015.*

Regionaalarengu fond

Eurotoetused 2021-2027

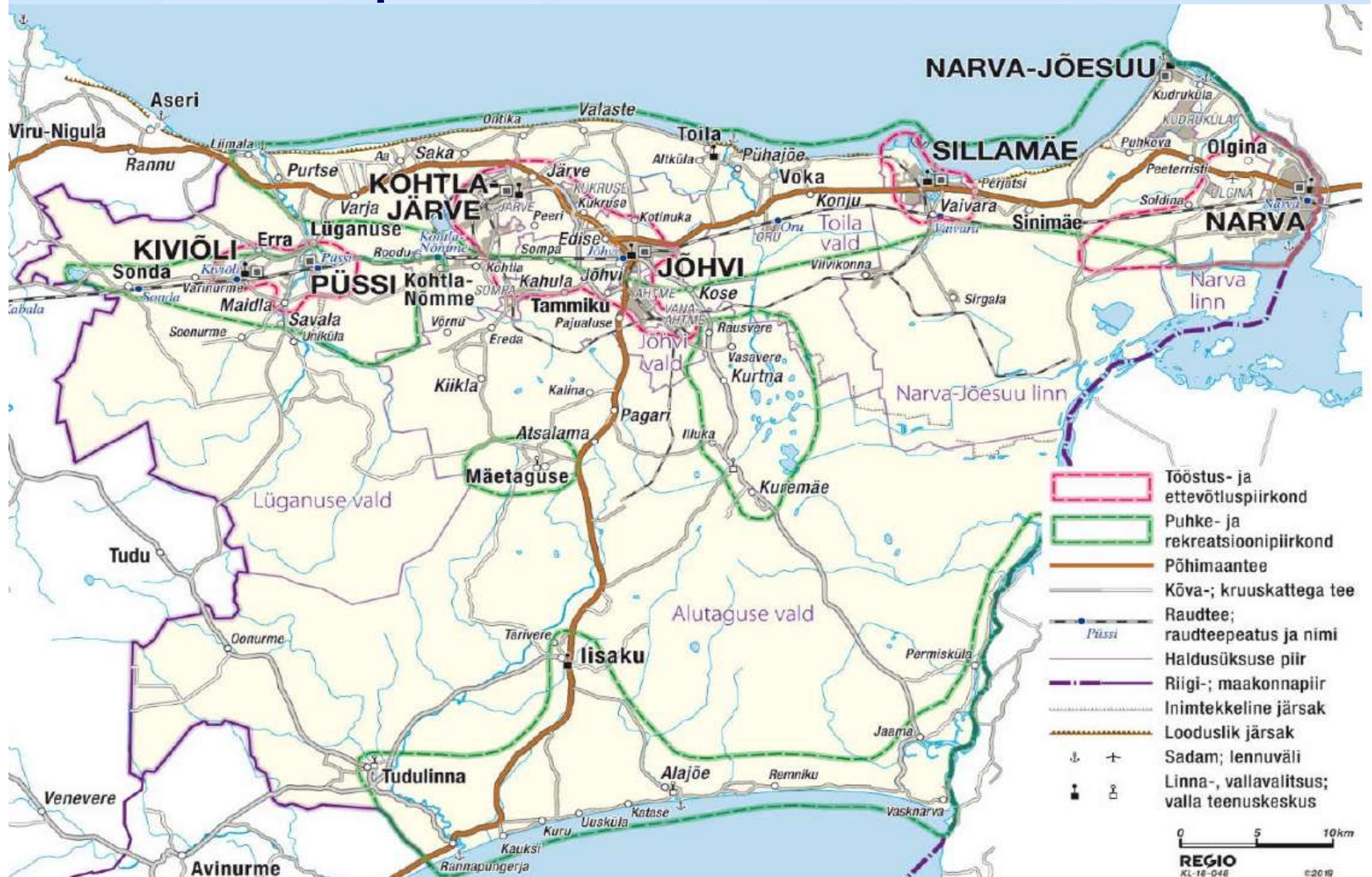
Euroopa Liidu eelarve kinnitavad lõplikult Euroopa Nõukogu ja Euroopa Parlament.

* hinnanguline

Allikad: Euroopa Komisjon Eesti esindus, riigikantselei, rahandusministeerium

Ida-Viru positsioon- elanike heaolu !

Näiteid Ida-Virmaa KOV visioonidest

- **Alutaguse vallas** on ilus ja turvaline elada, valla taristu on kaasaegne ja avalik ruum atraktiivne ning omanäoline. Alutaguse vallas on heal tasemel, kättesaadavad ning optimaalselt korraldatud avalikud teenused. Alutaguse vald on üle-eestiliselt ja rahvusvaheliselt tuntud Peipsi äärne kuurort. Vallas on hästi arenenud keskkonnasõbralik ettevõtlus. Alutaguse vald on avatud uutele ja suurtele ideedele. Valla juhtimine on strateegiline ja avatud.
- **Jõhvi kui kvaliteetse euroopaliku elukeskkonnaga omavalitsus:** Jõhvi – innovatsiooni edendav, investeerijale atraktiivne ja ettevõtlust soosiv omavalitsus. Jõhvi – atraktiivne elupaik, tervislik ja tervist edendav vald. Jõhvi kui tugev keskus: Aastal 2025 on Jõhvi tunnustatud, kiire arengu ja hea mainega regionaalkeskus, mis suudab ühendada teisi piirkonna omavalitsusi ja omada Eestis, Euroopa Liidus ning Loode-Venemaal võrdväärset mõju teiste regionaalsete keskustega. **Jõhvi kui koostöö ja -meele kogukond.**

Näiteid Ida-Virmaa KOV visioonidest

- **Lüganuse vald** on Eesti seikluspuhkuse lipulaev ja rahvusvaheliselt tuntud sportimispiirkond. Vald on edukas näide kaasaegse tööstuse, turismi ning turvalise ja inimsõbraliku elukeskkonna kombinatsioonist. Siin on uuenduslikud ja tõhusalt korraldatud avalikud teenused. **Lüganuse vald on Virumaa süda!**
- **Toila** on parima elukeskkonna vald Virumaal. Kõik peamised avalikud teenused on vallas inimesele lähedal, uuenduslikud ning heal tasemel. Vald on tuntud kui rahvusvaheline turismisihtkoht ja kuurort. Vald on ühtse ning aktiivse kogukonnaga ja koostööle avatud. **Toila vald on aasta läbi avatud!**

Omavalitsuse radar

Töölaud võimaldab vaadata valitud omavalitsuse arengut, teha võrdlust ning uurida, kus on veel arenguvõimalusi.

Vali kohalik omavalitsus!

Jõhvi vald

Esileht

Võrdle sarnastega

Mis muutus?

Mida saaks paranda

Hajasus

Keskus taqamaaga

Elanike arvu vahemik

8000-15999 el

Tulukus

Keskmiselt tulukas

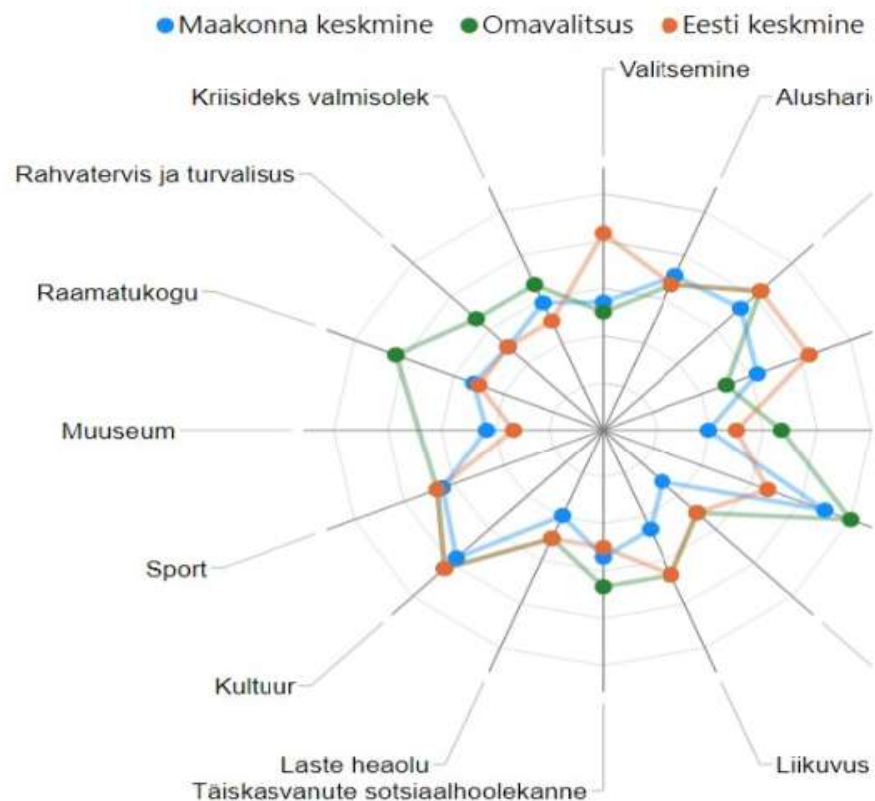
OMAVALITSUSE TEENUSTASE

TEENUS	2016	2017	2018	2019
Valitsemine	5	5	3	3
Alusharidus	2	2	4	4
Põhiharidus	2	2	4	5
Noorsootöö	3	3	3	3
Elamu- ja soojusmajandus	0	1	4	4
Veemajandus	3	2	3	6
Jäätmemajandus	2	7	3	3
Liikuvus	5	5	4	4
Täiskasvanute sotsiaalhoolekanne	2	2	3	4
Laste heaolu	9	9	3	3
Kultuur	5	5	5	5
Sport	3	3	4	4
Raamatukogu	4	4	5	5
Rahvatervis ja turvalisus	5	4	4	4
Kriisideks valmisolek			4	4

Skaala

OMAVALITSUSE VÕRDLUS MAAKONNA JA KESKMISE OMAVALITSUSE TEENUSTE TASEMETEGA (2019)

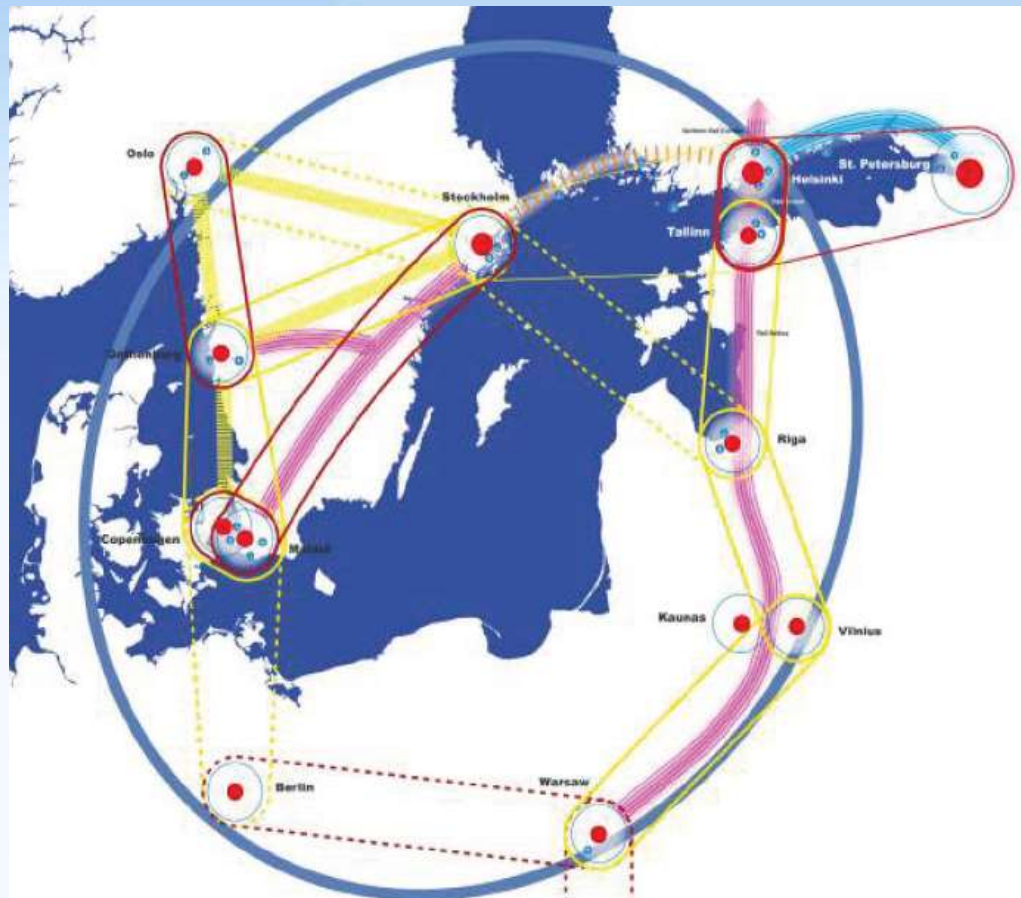
Kehtivas arengustrateegias püstitatud visioon 2035+

Aastaks 2030 on Ida-Viru maakond majanduslikult hästi arenenud, kiirete transpordiühendustega ning hinnatud elukeskkonnaga regioon, moodustades osa arenevast Soome lahe majanduspiirkonnast.

Visioonikirjeldus rõhutab maakonna kuulumist Soome lahe arenguregiooni, mis hõlmab Tallinna, Helsingi ning Sankt Peterburi linnapiirkondi ja nende vahele jäävaid tööstus-, logistika- ning rekreatsioonialasid. Soome lahe regiooni suurlinnapiirkondade kasv toob kaasa arenguvõimalused ka nende vahel asuvatele aladele, millest üks on Ida-Viru maakond.

**Ida-Virumaa
on mitmekesise
ettevõtlusega ja
ligimeelitava
ärikliimaga piirkond,
kus väärtustatakse
keskkonnasäästlike
lahendusi,
elukeskkonda ja
elanike heaolu**

- Rohepööre ja digipööre kui võimalused, nende horisontaalne mõõde

Rank	Economy	Score ¹	Diff. from 2018 ²	
			Rank	Score
1	Singapore	84.8	+1	+1.3
2	United States	83.7	-1	-2.0
3	Hong Kong SAR	83.1	+4	+0.9
4	Netherlands	82.4	+2	—
5	Switzerland	82.3	-1	-0.3
6	Japan	82.3	-1	-0.2
7	Germany	81.8	-4	-1.0
8	Sweden	81.2	+1	-0.4
9	United Kingdom	81.2	-1	-0.8
10	Denmark	81.2	—	+0.6
11	Finland	80.2	—	—
12	Taiwan, China	80.2	+1	+1.0
13	Korea, Rep.	79.6	+2	+0.8
14	Canada	79.6	-2	-0.3
15	France	78.8	+2	+0.8
16	Australia	78.7	-2	-0.1
17	Norway	78.1	-1	-0.1
18	Luxembourg	77.0	+1	+0.4
19	New Zealand	76.7	-1	-0.8
20	Israel	76.7	—	+0.1
21	Austria	76.6	+1	+0.3
22	Belgium	76.4	-1	-0.2
23	Spain	75.3	+3	+1.1
24	Ireland	75.1	-1	-0.6
25	United Arab Emirates	75.0	+2	+1.6
26	Iceland	74.7	-2	+0.2
27	Malaysia	74.6	-2	+0.2
28	China	73.9	—	+1.3
29	Qatar	72.9	+1	+1.9
30	Italy	71.5	+1	+0.8
31	Estonia	70.9	+1	+0.2
32	Czech Republic	70.9	-3	-0.3
33	Chile	70.5	—	+0.3
34	Portugal	70.4	—	+0.2
35	Slovenia	70.2	—	+0.6
36	Saudi Arabia	70.0	+3	+2.5
37	Poland	68.9	—	+0.7
38	Malta	68.5	-2	-0.2
39	Lithuania	68.4	+1	+1.2
40	Thailand	68.1	-2	+0.6
41	Latvia	67.0	+1	+0.7
42	Slovak Republic	66.8	-1	-0.1

Globaalse konkurentsivõime indeks

Enabling Environment

Pillar 1
Institutions

Pillar 2
Infrastructure

Pillar 3
ICT adoption

Pillar 4
Macroeconomic stability

Human Capital

Pillar 5
Health

Pillar 6
Skills

Markets

Pillar 7
Product market

Pillar 8
Labour market

Pillar 9
Financial system

Pillar 10
Market size

Innovation Ecosystem

Pillar 11
Business dynamism

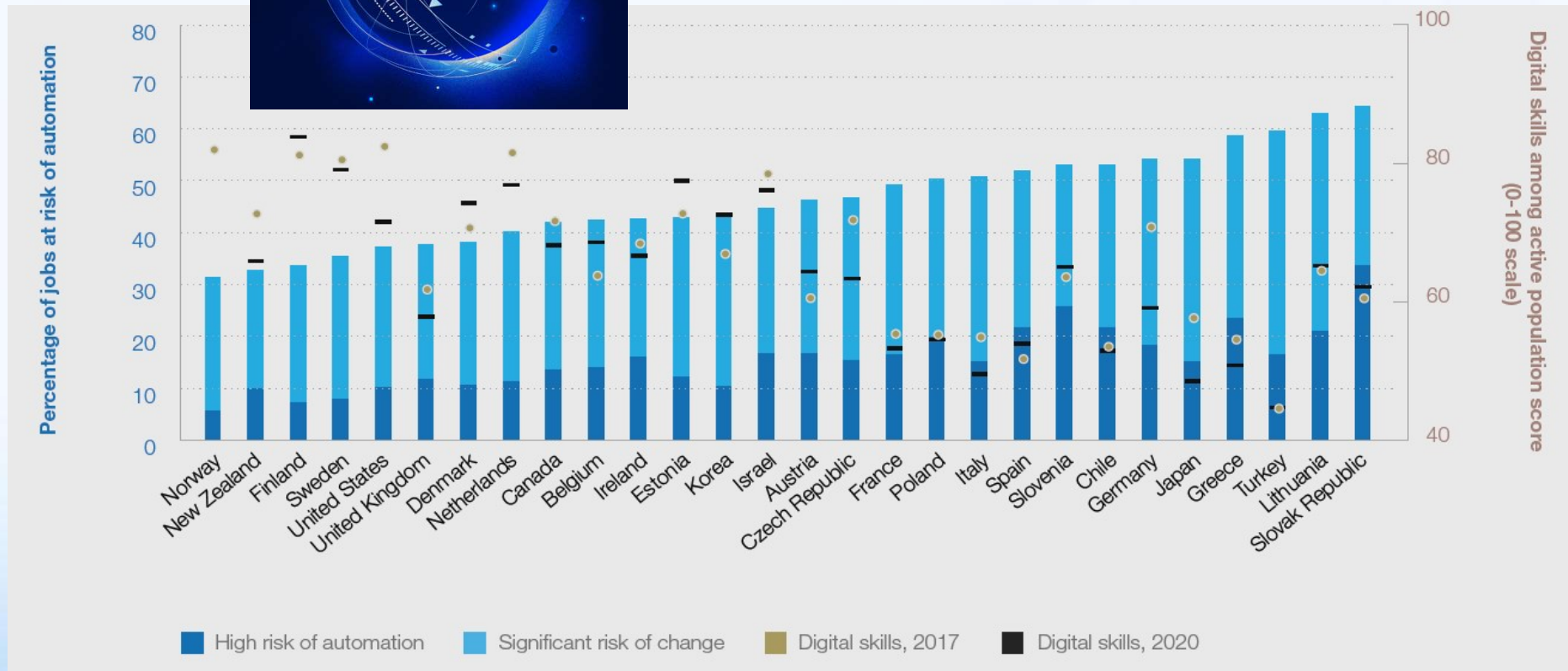

Pillar 12
Innovation capability

Allikas: <https://www.weforum.org/reports/global-competitiveness-report-2019>

Digioskused ja töökohtade risk

GLOBALNE KESKKOND

PÕHJAMAADE KESKKOND

HEAOLU

PÄDEVUSED

ÜHENDUSED

TÖÖKOHAD

ELUKESKKOND

ÜHTEKUULUVUS

EL välispiir
Venemaaga

Kuidas muutustega
üleilmastunud turul
toime tulla?

**Rakendada parim mis
maailmas on pakkuda!**

- Digilahendused: e-residentsuse ja e-riigi avalikele teenustele juurdepääs
- Ettevõtjasõbralik investeerimiskliima: tootmisinfrastruktuur, väärtuasahelad, kõrgtehnoloogilised kliimaneutraalsust väärtustavad lahendused, ühendused,
- Tugev baasharidus, inseneriharidus (automatiseerimine, robotite kasutuselevõtt jms), talendiprogramm, sihistatud töötajate väljaõppesüsteem, paindlikud töövormid
- Keskkonnasäästik käitumine kui igapäevaelu põhimõte

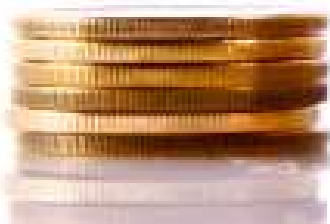
Õppida parimatest regioonide rohepöörde praktikatest

The potential for green jobs in Cumbria

Report by
CAfs
Green House Think Tank
Opal Research and Consulting Ltd

Ära lase
tegevusetusel
muutuda oma
allakäigu
arhitektiks.

GEOMEDIA

Aitäh kaasa mõtlemast!

